

Bijlage II: Participatieverslag variantenstudie

Opzet participatie

In januari 2024 zijn met verschillende belangstellenden en belanghebbenden drie verschillende toekomstbeelden voor Hilvarenbeek verkend. Op 16 januari was er een meedenkavond voor maatschappelijke organisaties en ketenpartners. Op 17 januari ontvingen we geïnteresseerde bewoners. Vervolgens zijn alle bewoners in de gelegenheid geweest om via online vragen mee te denken. In dit verslag staat hoe de belangstellenden en belanghebbenden over de verschillende onderdelen van de kernvisie denken.

Drie participatiemomenten

Werkatelier

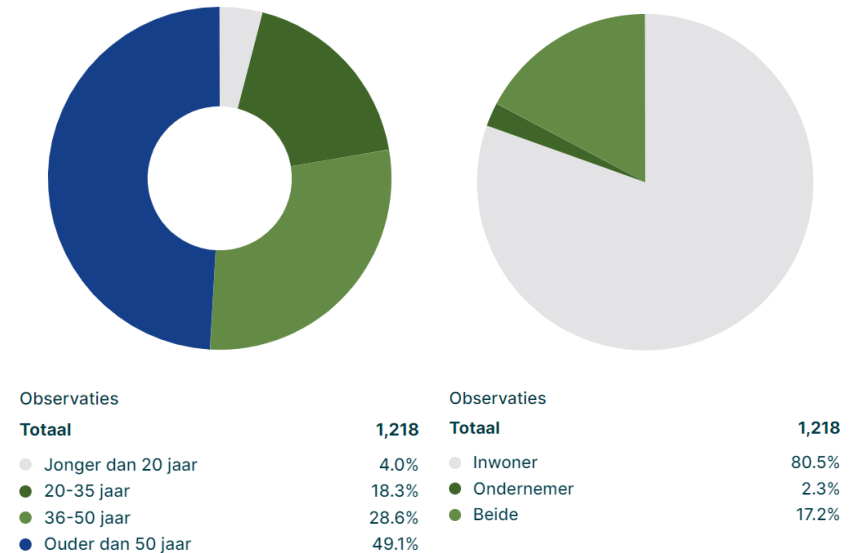
Na de opening door de wethouder volgde een presentatie over het proces van de varianten en het vervolg. Genodigden kozen voor welke variant ze ambassadeur willen zijn. Vervolgens gingen ze uiteen in drie groepen om bij elke variant op te schrijven wat aanspreekt en wat knelpunten zijn. Bij de plenaire terugkoppeling presenteerde elke groep hun variant met hierbij de speerpunten. Ook was er nog ruimte voor andere inbreng.

Bewonersavond

Tijdens de bewonersavond werden de drie varianten in drie groepen besproken. Na een uitleg over de varianten en het doel hierachter, mochten de deelnemers aan de slag met het plaatsen van positieve en negatieve punten bij elke variant. In subgroepen zijn de vragen die er waren besproken en gezamenlijk beantwoord.

Online consultatie

Via 40 online stellingen konden de deelnemers hun mening over diverse thema's delen. Er was hierbij ook ruimte voor eigen inbreng. In totaal waren er 1218 respondenten die de online-enquête hebben ingevuld. In figuur 1 is de verdeling van de respondenten te zien op basis van leeftijd en de verhouding inwoners en ondernemers.

Figuur 1: Verdeling respondenten online consultatie

Groene economie

"Beter zou het zijn als er op die bouwlandhectares meer duurzame groenteteelt zou komen. Dan kan een deel van die ruimte worden teruggegeven aan de natuur."

– Online consultatie

"Koester wat we hebben, maar werk ook toe naar het oplossen van problematiek en accepteren dat groei nodig is."

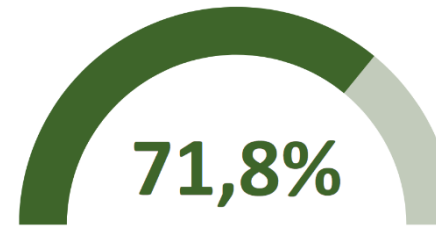
– Werkatelier

De meeste ketenpartners en maatschappelijke organisaties vinden economische groei belangrijk. Om dit te realiseren, zijn meer bedrijfsruimtes en groeimogelijkheden nodig. Het behouden van landschappelijke kwaliteit in het buitengebied en het vergroenen van bestaande en nieuwe bedrijventerreinen is hierbij belangrijk.

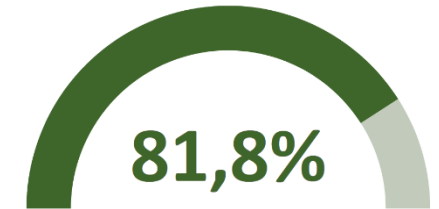
"Sluit de mogelijkheden tot opwekking van hernieuwbare energie niet uit! Liever niet, maar als het noodzakelijk is, dan duurzaamheid voorop stellen met respect voor natuur."

– Bewonersavond

81,8% van de respondenten is van mening dat de natuur op zo min mogelijk plekken mag worden aangetast door energieopwekking in het buitengebied.

71,8% van de respondenten vindt dat er voldoende ruimte moet blijven voor bedrijventerreinen

Bij inwoners is er steun voor decentrale energieopwekking en het opwekken van duurzame energie op kleinschalig niveau. Er is weerstand tegen het gebruik van natuur en landschap voor grootschalige energieopwekking van zon- en windenergie. Ze zien grootschalige opwekking in dat geval liever terug op daken dan in het landschap. Wat betreft het opwekken van windenergie, ziet een deel van de aanwezigen in dat het haast onontkoombaar is.

Recreatie vinden de deelnemers belangrijk. Evenementen en festivals zorgen ervoor dat de gemeente ook aantrekkelijk blijft voor jongeren. Daarnaast zijn de kleinschalige evenementen, bijvoorbeeld op het Vrijthof, onderdeel van het authentieke karakter die gekoesterd moeten worden, zo bleek uit de bewonersavond.

Het buitengebied is bestemd voor natuur maar ook voor recreatie, "maak natuur daarom beleefbaar". Het beleven van de natuur kan namelijk ook zonder de natuur te verstoren. Recreatie wordt gezien als een belangrijke inkomstenbron van het buitengebied.

Gezonde gemeenschap

Er is een grote behoefte aan nieuwe wijken, met woningen specifiek voor starters en ouderen. Dit om het aanbod aan betaalbare woningen te vergroten en tegemoet te komen aan verschillende behoeften binnen de gemeenschap. Verschillende opmerkingen wijzen op de noodzaak om te zorgen voor seniorenwoningen en sociale interactie tussen ouderen. In de participatie was veel aandacht voor de zorgbehoeften van oudere inwoners en het behouden en versterken van sociale initiatieven en buurt.

Veel inwoners benadrukten het belang van het behouden van het dorpse karakter van Hilvarenbeek. Bijvoorbeeld de historische dorpslinten, maar ook aan het verenigingsleven wordt veel waarde aan gehecht.

Inwoners deelden hun zorgen over de toegankelijkheid van de gemeente met het openbaar vervoer. Ze gaven aan dat verbeteringen nodig zijn om Hilvarenbeek beter te verbinden met omliggende gemeenschappen en de bredere regio. Zo kan de gemeente het gebruik van het openbaar vervoer ook stimuleren. Ook gaven inwoners aan voorstander te zijn van het stimuleren van vervoer per fiets en te voet.

Bij een gezonde gemeenschap horen ook jongeren. Zij hebben de toekomst van onze gemeente in handen. Het aanbod van betaalbare starterswoningen is hierin cruciaal; *“Voldoende woningen zodat jonge mensen blijven en dat we ze kunnen binden”* zo klonk het in het werkatelier. Maar ook als de gemeente groeit, moet het 'wij' gevoel behouden blijven. Dit is typerend voor de gemeente en wordt gezien als één van de kernkwaliteiten van Hilvarenbeek. Uit het werkatelier kwam naar voren dat er de afgelopen jaren al veel is veranderd. Het begrip *“gezonde groei”* werd genoemd als oplossing om ervoor te zorgen dat de gemeente kan blijven groeien, maar dit passend blijft binnen haar draagkracht en de kernkwaliteiten van Hilvarenbeek behouden blijven.

“Tekort aan woningen voor senioren: daar moet voor gebouwd gaan worden en daar moeten we wat mee.”

– Bewonersavond

“Weer een mogelijkheid creëren in centrum van de dorpen voor ouderen om samen te wonen, leven en zorg te krijgen”

– Online consultatie.

“En je kunt auto's wel willen vermijden, maar dan moet je zorgen voor goed openbaar vervoer.”

– Online consultatie

78,1%

78,1% van de respondenten is het oneens met het feit dat er alleen kleinschalige woningbouw aan de randen of in het buitengebied komt.

73,4%

Vanuit de online consultatie blijkt dat 73,4% van de bewoners het idee steunt om meer te bouwen voor starters en senioren. Wel met het gevolg dat de bouw compacter en hoger is.

Natuurlijke leefomgeving

In het werkatelier werd een gezonde leefomgeving door iedereen als belangrijk ervaren. Meer natuur en het verbeteren van de biodiversiteit dragen hieraan bij. Het verbeteren van de natuur en biodiversiteit is mogelijk door natuurinclusief te bouwen. Maar ook door uitbreiding van woningbouw te compenseren met groen. Enkele deelnemers benadrukten echter dat compact bouwen niet ten koste kan gaan van de leefbaarheid van de kernen en de relatie tot groenvoorzieningen. Iedereen was het erover eens dat Hilvarenbeek een mooi buitengebied heeft en dat dit gekoesterd moet worden. Ook gezien de beperkte ruimte die er is om de verschillende opgaven te laten landen. Daarbij is het belangrijk de huidige landschappen, zoals de beekdalen, de bossen en de landgoederen te behouden.

Ook op de bewonersavond gaven veel inwoners aan dat ze graag een natuurlijke inrichting van parkeerplaatsen en speelvelden zien. Veel inwoners waarderen groen op straat. Dit draagt volgens hen bij aan een natuurlijke en gezonde leefomgeving voor mens en dier. Dat het beheer van bodem en water belangrijk is, erkenden veel deelnemers in het werkatelier. Een gezonde bodem krijgt steeds meer aandacht. Hierin zien zij ook de mogelijke rol van een agrariër in het verbeteren en waarborgen van de kwaliteit van de bodem. Verder was iedereen het er ook over eens dat er ruimte moet zijn voor water in het stedelijk- en landelijk gebied. Voor onder andere het bestrijden van droogte en wateroverlast door buien. Ook gaven inwoners het belang aan van een gezonde en veerkrachtige bodem. Voor het aanpakken van wateroverlast zien ze graag dat de gemeente hierin vooruit denkt en niet dat er pas een aanpak komt wanneer het zich voordoet. Daarnaast zien inwoners het belang in van meer bomen, bijvoorbeeld voor schaduw en het tegengaan van hittestress.

“Meer ruimte voor groen als kleine voedselbosjes. Kan voor mensen goed zijn maar ook voor dieren vooral vogels.”

– Online consultatie

“Meer groen is nodig bij nieuwbouwprojecten. Dus ook tussen de bestaande woningen en nieuwe woningen aan rand van de kern als er wordt uitgebreid.”

– Bewonersavond

“Buitengebied heeft economisch perspectief nodig, zowel voor landbouw als bedrijventerreinen.”

– Werkatelier

Vanuit de resultaten uit de online consultatie blijkt dat 74,7% van de bewoners vindt dat er meer ruimte moet komen voor groen in de dorpskernen.

